

సంయుక్తమనస్

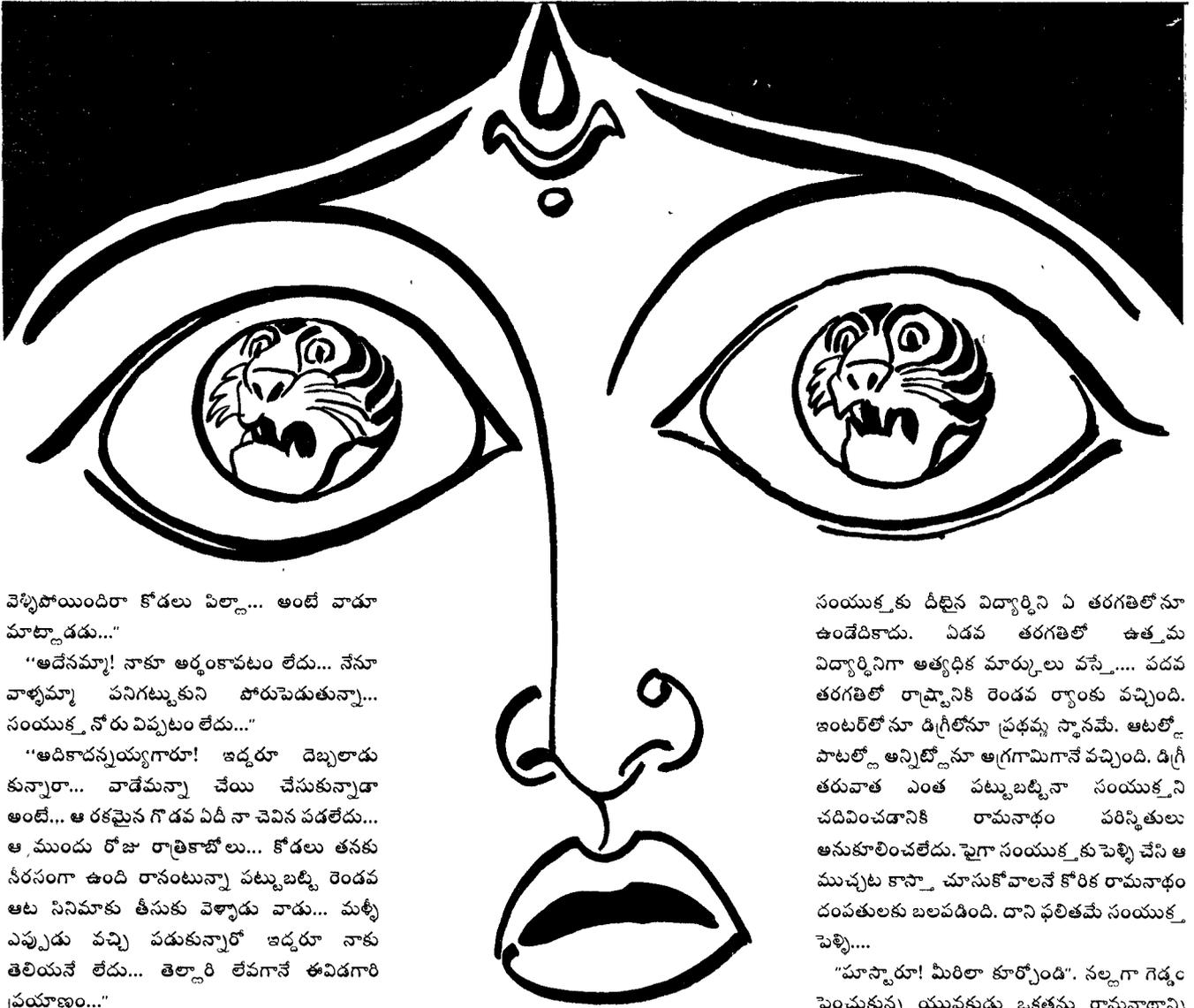
శ్రీకంఠస్వార్థి

రిక్టావాడ్ పోస్టాఫీసు ముందు ఆగింది...!
 రామనాథం రిక్టా వాడికి బాడుగ చెల్లించాడు. నెమ్మదిగా మెట్లు ఎక్కి
 ఎత్తైన పోస్టాఫీసు భవనంలోకి నడిచాడు. కౌంటర్లన్నీ దాటుకుంటూ లోపల
 ఆఫీసు కేబిన్ వైపు అడుగులు వేశాడు.

“ఎవరు కావాలండీ!” ఎదురుగా మంచి నీళ్ళ
 గ్లాసుతో ఎదురయిన అటెండరు అడిగాడు.
 “బాబూ! జూనియర్ అకౌంటెంట్ శేషగిరిగారు
 కావాలి- నాయనా!”
 “మీరెవరండీ...?” అటెండరు అడిగాడు.
 “ఆయన మా అల్లుడే నాయనా..!”
 “వెళ్ళండి సార్... అదిగో... ఆయన సీట్లోనే
 ఉన్నారు...!”
 రామనాథం అటెండరుతో మాట్లాడు తూండడం,
 అప్పటికే సీట్లోంచి చూశాడు శేషగిరి. అయినా
 మావగారిని చూడనట్టే తన పనిలో తాను మునిగి
 పోయాడు.
 “బాబూ...!”
 శేషగిరి మావగారి పిలుపుతో తలెత్తి... అప్పుడే
 ఆయన్ని చూసినట్టు “ఎప్పు డోచ్చారు?
 కూర్చోండి” అంటూ కుర్చీ చూపించాడు.
 రామనాథం కుర్చీలో కూర్చున్నాడు.
 “ఉదయం గోదావరి ఎక్స్ ప్రెస్ లో వచ్చాను
 బాబూ! ఇంటికి వెళ్ళాను... అమ్మగారితో
 మాట్లాడాను... నీతోనూ పది నిముషాలు...”
 “రండి! అలా క్లబ్బు రూము కెళ్ళండి!” శేషగిరి
 క్లబ్బు రూం వైపు దారితీశాడు. పూర్తిగా క్లబ్బు వైపు
 వెళ్ళకుండానే అక్కడ- దిన్నిన కోర్టు దగ్గర ఆగి
 సిగరెట్ వెలిగించు కున్నాడు.
 అల్లుడి ముఖం, ముఖావం, మాటతీరు
 రామనాథానికి మరింత మనోక్లేశాన్నే
 కలిగించాయి... కూతురు ‘సంయుక్త’ కళ్ళలో
 కదిలింది. ఆమె ప్రవర్తనా గుర్తు కొచ్చింది. ఏం
 జరిగిందో- వీళ్ళిద్దరి మధ్యా... జరగకూడనిదే...
 ఏదో జరిగింది! మనసు మరోసారి దిటవు
 పరచుకున్నాడు రామనాథం.

“ఏదిటో చెప్పండి!” శేషగిరి ఎటో చూస్తూ
 అన్నాడు.
 “అసలేం జరిగింది బాబూ? ఎన్నిసార్లు, ఎంత
 తరచి అడిగినా అమ్మాయి సంయుక్త సమాధానం
 చెప్పటం లేదు... ఎప్పటికప్పుడు నువ్వు వస్తావనే...
 మీ ఆత్మయ్యా, నేనూ అనుకుంటున్నాం... నువ్వు
 రాలేదు... నీకు నాలుగు ఉత్తరాలు రాశాను.
 ఒక్కదానికీ నువ్వు జవాబు రాయలేదు...” అల్లుడు
 ముఖంలోకి సూటిగా చూస్తూ అడిగాడు
 రామనాథం!
 “ఆ విషయమై నన్నేమీ అడక్కండి... అదేదో మీ
 అమ్మాయినే నిలదీసి అడగండి... వస్తాను... నాకు
 అర్థంబు పని ఉంది...!” శేషగిరి విసురుగా వెనక్కి
 తిరిగాడు.
 “బాబూ! నా మాట విను... సంయుక్త
 చిన్నపిల్ల... అదేమైనా తప్పుచేస్తే నువ్వు
 సర్దుబాటు చేసుకుంటావనే నా ఆశ... ఏదో
 పెద్దవాడ్ని...” రామనాథం అభ్యర్థనగా అల్లుడి
 వెంటనడవబోయాడు.
 “మీరింకేమి చెప్పాద్దు... ఏవైనా
 మాట్లాడదలచుకుంటే మా అమ్మగారితో
 మాట్లాడండి...!” శేషగిరి చరచరా లోపలికి వెళ్ళి
 పోయాడు.
 రామనాథం హతాశుడై అక్కడే నిలబడి
 పోయాడు. ఆయనకు ఏం చేయాలో పాలుపోలేదు...
 అల్లుడు మితభాషి... నలుగురితో కలవని
 మనస్తత్వం అనుకున్నాడు గాని... పిల్ల నిచ్చిన
 మావగారితో ఇంత మొండిగా మాట్లాడతాడని
 ఊహించ లేదు... అల్లుడి ప్రవర్తనా, తీరు,
 సంస్కారం... వీటి గురించి ఆలోచించక పోయినా...
 ఆడపిల్ల తండ్రికి ఈ మాత్రపు అనుభవం

అనివార్యమని సరిపెట్టుకున్నా... ఆయన హృదయం
 బాధగా మూల్చింది- అదీ కూతురు సంయుక్తని
 తలచుకుని...!
 “ఇక చేసేదేమీలేదు... ఇంటికి తిరిగి వెళ్ళి
 జరిగిందేమిటో గట్టిగా సంయుక్తనే అడగాలి...”
 రామనాథం భారంగా నిట్టూరుస్తూ పోస్టాఫీసు
 ఆవరణ దాటాడు. బయట రోడ్డు మీదకు
 వచ్చాడు... సాయంత్రం ఆరు గంటలు దాటితే గాని,
 తమ ఊరుకు సరాసరి ట్రైను లేదు... అప్పటివరకూ
 ఏమిటి చెయ్యడం...? బస్సుస్టాండుకు పోతే ఏదైనా
 బస్సు దొరకవచ్చు...
 రామనాథం బస్టాండుకు రిక్టా మాట్లాడుకుని
 అందులో ఎక్కి కూర్చున్నాడు... రిక్టా ముందుకు
 కదిలింది...!
 శేషగిరి తల్లి వర్తనమ్మగారు ఉదయం తను
 వెళ్ళగానే అవ్యయంగానే మాట్లాడింది... పంటయి
 పోయింది అన్యాయగారంటూ భోజనం వడ్డించింది.
 అబ్బాయి ఆఫీసుకు వెళ్ళి పోయాడంటూ
 వర్తమానం చెప్పింది... కాని- కోడలు సంయుక్త
 మాట ఎత్తలేదు.
 “సంయుక్తకి కాస్త నీరసంగా ఉందమ్మా!
 అందుకని వెంట బెట్టుకుని రాలేదు...!” ఏదో సర్ది
 చెప్పాలన్న ఉద్దేశ్యంతో అలా అన్నాడు.
 ఆవిడకొద్ది క్షణాలు మాట్లాడలేదు...
 “ఏదిటో అన్యాయ గారూ! ఈ కాంపు పిల్లలకి
 మనం చెప్పగలమా...? అంతావాళ్ళ ఇష్టం...
 నేనెంత చెబితే మాత్రం నా మాట ఖాతరు చేసినదా?
 అర్థాంతరంగా పుట్టింటి కెందుకూ? ఏం
 జరిగిందమ్మా- అంటూ బ్రతిమాలి అడిగాను...
 జవాబు చెప్పిందా? సూట్ కేస్ సర్దుకుని ఆటో
 మాట్లాడుకుని వినవినా వెళ్ళిపోయింది... ఎందుకు

వెళ్ళిపోయిందిరా కోడలు పిల్లా... అంటే వాడూ మాట్లాడడు..."

"అదేనమ్మా! నాకూ అర్థంకావటం లేదు... నేనూ వాళ్ళమ్మా పనిగట్టుకుని పోరుపెడుతున్నా... సంయుక్త నోరు విప్పటం లేదు..."

"అదికావన్నయ్యగారూ! ఇద్దరూ దెబ్బలాడు కున్నారా... వాడేమన్నా చేయి చేసుకున్నాడా అంటే... ఆ రకమైన గొడవ ఏదీ నా చెవిన పడలేదు... ఆ ముందు రోజు రాత్రికాజోలు... కోడలు తనకు సీరసంగా ఉంది రానంటున్నా పట్టుబట్టి రెండవ ఆట సినిమాకు తీసుకు వెళ్ళాడు వాడు... మళ్ళీ ఎప్పుడు వచ్చి పడుకున్నారో ఇద్దరూ నాకు తెలియనే లేదు... తెల్లారి లేవగానే ఈవిడగారి ప్రయాణం..."

వర్తనమ్మగారు విడ్డూరంగా బుగ్గలు నొక్కుకుంది. ఇంత విచ్చలవిడితనం ఎక్కడా లేదంటే... ఏదో చదువుకున్న పిల్ల కదాని తనే సర్దుకుంటున్నానంటే... అతగారు ఆడిపోసు కుంటున్నదనే మాట తనకు అక్కరలేదు అంది..."

రామనాథం ఆమాటా, ఈమాటా చెప్పి... "వెళ్ళొస్తానమ్మా! ఆఫీసులో అబ్బాయిని కూడా కలిసి విషయం కనుక్కుంటాను. ఒక వారం రోజుల్లో సంయుక్తని తీసుకొచ్చి దిగబెడతాను..." అంటూ వర్తనమ్మ వద్ద శెలవు తీసుకున్నాడు... తీసుకొచ్చి దిగబెడతానని ఆవిడతో అన్నాడేగాని సంయుక్త ఒప్పుకుంటే కదా! అతవారింటికి తను వెళ్ళనని ఖచ్చితంగా చెబుతోంది... ఏం జరిగిందమ్మా- అంటే మాట్లాడడు... ఏదో పుస్తకం ముందేసుకుని తన గదిలో ఒంటరిగా గడిపేయడం అలవాటు చేసుకుంది... ఏమిటి చెయ్యడం?

"దిగింది సాబ్! బస్టాండు కొచ్చినం..." రిక్తవాడి పిలుపుతో - ఉలిక్కిపడి వాడికి డబ్బులిచ్చి గబగబా బస్టాండు లోపలికి నడిచాడు- రామనాథం...

తినడానికి ఒక అరడజను పచ్చ అరటిపళ్ళు కొనుక్కొని- సంచితో వేసుకున్నాడు... అదృష్టవశాత్తు తమ ఊరుపోయే ఎక్స్ప్రెస్ బస్సు బయలు దేరడానికి సిద్ధంగా ఉంది... బస్సు నిండా జనం... ఎక్కడా కూర్చోవడానికి సీట్లు లేవు... కండక్టరును బ్రతిమాలి నిలబడటానికి ఒప్పుకుని టిక్కెట్టు తీసుకున్నాడు. నాలుగు గంటలకు పైగా ప్రయాణం... ఎప్పటికీ సీటు దొరుకుతుందో- ఏమిటో అనుకుంటూ బస్సు మధ్య స్టీలు రాడ్డు పట్టుకుని నిలబడ్డాడు. వయసుభారం... తోడు ఆలోచనల భారం... రామనాథం ఆలోచనల్లో కూతురు సంయుక్త... అర్థంకాని పజిల్గా... అపారమైన ఆయన అధ్యాపక బీవనానుభవాన్ని, మేధని ప్రశ్నిస్తూనే ఉంది...!

కూతురయినా, కొడుకయినా రామనాథానికి సంయుక్త ఒక్కతే. బారసాల సంరంభంలో ఏముహూర్తాన, సంయుక్త పేరును ముచ్చటపడి పెట్టాడో గాని ఆ నాటి నుంచి సంయుక్త దినదిన ప్రవర్తమవుతూ దీపకళికలా పెరిగింది. చదువులో

సంయుక్తకు దీర్ఘిన విద్యార్థిని ఏ తరగతిలోనూ ఉండేదికాదు. ఏడవ తరగతిలో ఉత్తమ విద్యార్థినిగా అత్యధిక మార్కులు వస్తే... పదవ తరగతిలో రాష్ట్రానికి రెండవ ర్యాంకు వచ్చింది. ఇంటర్లోనూ డిగ్రీలోనూ ప్రథమ స్థానమే. ఆటల్లో పాటల్లో అన్నిటోనూ అగ్రగామిగానే వచ్చింది. డిగ్రీ తరువాత ఎంత పట్టుబట్టినా సంయుక్తని చదివించడానికి రామనాథం పరిస్థితులు అనుకూలించలేదు. పైగా సంయుక్తకు పెళ్ళి చేసే ఆ ముచ్చట కాస్తా చూసుకోవాలనే కోరిక రామనాథం దంపతులకు బలపడింది. దాని ఫలితమే సంయుక్త పెళ్ళి...

"మాస్టారు! మీరిలా కూర్చోండి". నల్లగా గెడ్డం పెంచుకున్న యువకుడు ఒకతను రామనాథాన్ని పిలిచి తన ప్రక్కన చోటిచ్చాడు. ఏదో ఊళ్ళో బస్సు ఆగింది. ఇద్దరు ముగ్గురు దిగి పోయారు..! రామనాథం సీట్లో కూర్చుని రెండు అరటి పళ్ళు నోట్లో వేసుకున్నాడు.

సంయుక్త పెళ్ళికి ఆసలు సుముఖురాలు కాదు. పైగా అభిమానం ఎక్కువ. తనను చదివించలేదనే ఉక్రోశంతో... కొన్ని నెలలు తల్లి దండ్రులు తమ ఇద్దరితోనూ మాట్లాడడం మానేసింది. శేషగిరి సంబంధం మంచిదీ, పిల్ల సుఖపడుతుంది అనుకోగానే సంయుక్తని బలవంతంగా ఒప్పించక తప్పలేదు. రితిరయి వచ్చిన సొమ్ముతో పెళ్ళి ఘనంగానే చేశాడు రామనాథం. పెళ్ళియి ఆరు నెలలయిందేమో కాపురానికి వెళ్ళింది మూణ్ణొళ్ళ క్రితమే. వారం తిరగలేదు. సంయుక్త పుట్టింటికి తిరిగి వచ్చింది. పెళ్ళి సలకణంగానే జరిగింది. ఏ గొడవలూ జరుగలేదు. కట్టం కూడా పూర్తిగా పెద్దల సమక్షంలో ఇవ్వబడింది. అతగారూ సాధించే మనిషి కాదు. మరి ఏమయినట్టు? వారం తిరక్కుండా సంయుక్త పుట్టింటికి రావడంలో

తెల్ల మచ్చలు

ఇటీవలనే కనుగొన్న మా బాహుధాన్ని పై పూతగా వాడినట్లుంటే కి రోజులలో తెల్ల మచ్చలు రంగు మా రతాయి. క్రమేపి చర్మం మా మూల రంగుకి వస్తుంది చికిత్స కోసం పూర్తి చేసేలాలు వ్రాయండి.

**SHYAM AYURVED BHAVAN (AP)
P. D. KATRI SARAI (GAYA)**

తెల్ల మచ్చలు

మా ముందు వాడుక పల్లె నియం, రోపం గల మచ్చల రంగు 36 గంటల్లో మారుతుంది. త్వరగా నాటిని నివారించును. చికిత్స కోసం పూర్తి వివరాలకో రాయండి. ఒక పీసీ ఉపయోగపొందండి. చికిత్స ఇచ్చేపులో ప్రాతుంది **JUGAL KISHORVAID. (NO55), P.O. KATRISARAI (GAYA)**

తెల్ల మచ్చలు మా చికిత్స పల్లె పల్లె పల్లె రంగు మారుతుంది. ఇది ముందు తెల్ల మచ్చల రంగు వివారించును. పి మొక్క చికిత్స మాకు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి పోస్టల్ వార్డంలో నా చికిత్సకు రూ 100 లు **NASHIM DAWAKHANA (NO55), P.O. KATRISARAI (GAYA)**

విజయ షోరూమ్

జె డి హాస్పిటల్ రోడ్, గవర్నరు పేట, విజయవాడ-2, ఫోన్: 77142

వివాహాది శుభకార్యములకు వలయు అన్నిరకముల స్టాన్స్, వస్త్రములకు నెంకట గిరి వగైరాలగులు నెండిజరి చీరలకు దయచేయండి.

ఆంధ్రపత్రిక
చదవండి!
చదివింపండి!

అంతర్దం...? ఆడపిల్లలు సహజంగా సున్నిత మనస్సులయి ఉంటారు. ఏరకమైన బాధని, సమస్యని ఎక్కువకాలం తమలో దాచుకోరు. కాని సంయుక్త అంత పరికిది కాదని, ఏ సమస్య నైనా తను పరిష్కరించుకో గలదని రామనాథం నమ్మకం. గతంలో అనేక సందర్భాలు, సంఘటనలు- సంయుక్త, ధైర్యాన్ని, ఔరవని, తెగువనీ నిరూపించాయి. డిగ్రీ చదువు తూండగా కాబోలు- తన స్నేహితురాలిని ఏడిపిస్తున్నాడని డి. యస్. పీ కొడుకుని రెండు చెంపలూ వాయిచింది.

ఆడపిల్లలందరినీ సమీకరించి పోటీపలతోనే తలపడింది. పెద్ద గొడవ చేసి ఆకుర్రాడితో క్రమాపణ చెప్పించింది. అలాంటి సంయుక్తకు ఏం సమస్య వచ్చి పడనట్లు...? రామనాథం ఆలోచించ లేక కళ్ళు మూసుకున్నాడు.

కూతురు సంయుక్త ఆలోచనలతో రామనాథానికి చిన్నగా కునుకు పట్టింది. అలా కళ్ళు మూసుకుని ఎంత సేపు నిద్రపోయాడో కాని, ఉలిక్కిపడి కళ్ళు తెరిచే సరికి బస్సు తమ ఊరు చేరుకుంది. ప్రయాణీకులు వరుసగా దిగిపోతున్నారు. రామనాథం కూడా బస్సు దిగి బనంలోంచి... ఆర్. టి. సి. వారి ఆవరణ దాటి రోడ్డు మీదకు వచ్చాడు.

రాత్రి తొమ్మిది గంటలయిందేమో...! సినిమాల నుంచి వచ్చే జనం, వాహనాలతో రోడ్లన్నీ రద్దీగా ఉన్నాయి. కాలినడకనే ఇంటికి బయలు దేరాడు రామనాథం. ఆలోచిస్తూ ఇంటికి చేరేటప్పటికి అరగంట పట్టింది. బయటి తలుపులు దగ్గరగా వేర్చి ఉన్నాయి. వీధి గదిలో సంయుక్త ఇంకా పడుపు కుంటున్నది కాబోలు లైటు వెలుగుతోంది. రామనాథం నెమ్మదిగా ఇంటి ముందు డ్రైనేజీ కాలువ దాటాడు. అక్కడంతా చీకటి. అరుగు మెట్లు ఎక్కుతూంటే కూతురు గదిలోంచి ఘర్షణగా ఏవో మాటలు వినబడసాగాయి. సంయుక్త గొంతుతో బాటు, మరో గొంతు తన భార్య సామిచేవమ్మది!

"రాత్రి నుంచి నాన్న కనిపించటం లేదు ఎక్కడికెళ్ళారంటే మాట్లాడ వేం?" సంయుక్త స్వరం బాధపడుతున్నట్లుగానే ఉంది.

"ఏం తల్లీ! కన్న తండ్రి ఇప్పుడు గుర్తుకు వచ్చారా నీకు. పుస్తకాల్లో తల చూర్చి కూర్చుంటున్నావు. ఇంట్లో వాళ్ళు ఎలా మసలు తున్నారో నీకెందుకూ..?"

"అమ్మా! నన పెట్టకుండా నాన్న ఎక్కడి కెళ్ళాడో చెప్పవే..."

"ఎందుకు చెప్పాలి నీకు? మూడు నెలలయ్యింది

నువ్వు పుట్టింటికోచ్చి. కారణం నువ్వు చెప్పావా? మి ఆయనా నువ్వు దెబ్బలాడు కున్నారా? ఆ బబ్బాయి కొట్టాడా? అత్తగారు కక్ష బూని కాల్చుకు తింటోందా? ఒక్క మాట సవ్యంగా చెప్పగలిగావా?"

"అమ్మా... వ్చే... అది.. నీకు నేను ... వెప్పినా అర్థంకాదు". సంయుక్త ఏదో బాధగా, కొక్కి పెట్టినట్లుగా అంది.

"ఏంబటమ్మా అది? అంత చెప్ప లేని కష్టం. కన్న తల్లితోనూ చెప్పకోలేని సమస్య. ఏంబటి తల్లీ అది. నువ్వెలా ఉన్నావనే ఆయన మనసు పాడు చేసుకుని ఎక్కడెక్కడో తిరుగుతున్నారు. పెళ్ళి చేసి, అత్తవారింటికి పంపించిన కూతురు, వారం తిరగకుండానే పుట్టింటి కొచ్చి ఉలుకూ పలుకూ లేకుండా కూర్చుంటే, కన్నవాళ్ళం మాకు కడుపు, కోతకాదు"

"అమ్మా! నా మనసులోని బాధ మీకు అర్థంకాదు. నేను... నేను... రేవ చేయ బడ్డానమ్మా! అది దారుణంగా..."

ఆ గదిలో నిశ్శబ్దం. భరించ లేని నిశ్శబ్దం. బయట మెట్ల మీద నిలబడ్డ రామనాథం కొయ్య బారి పోయాడు. కాళ్ళు కూలబడినట్లు మెట్ల మీద దబాలున కూర్చుండి పోయాడు.

ఎంత ఘోరం జరిగిపోయింది? సంయుక్త.... నా చదువుల తల్లీ.... గారాల పట్టి.... నా ముద్దుల కూతురు.... చిన్నారి కొమ్మ.... నా వసిడి బొమ్మ.... దారుణంగా.... అందుకో నా తల్లీ... పెదవి విప్పకుండా నీలో నువ్వే కుమిలి పోతున్నావు. మాతో మాట మాత్రం చెప్పకుండా మధనపడి పోతున్నావు. ఎంత అన్యాయం జరిగిపోయిందమ్మా. అల్లుడు నిన్ను ఏలుకోనని.. అవసరం లేదని పంపించి వేశాడమ్మా. అయ్యో నా తల్లీ!"

రామనాథం మెట్ల మీద పనొసంగా తల పట్టుకుని భోరున విలపిస్తున్నాడు!

"అమ్మా! నా బంగారు తల్లీ! నీ కెంత కష్టం వచ్చిందమ్మా! ఎలా జరిగిందమ్మా ఆ ఘోరం? ఎవరమ్మా.. ఎవరు? ఎవరు తల్లీ..."

సామిచేవమ్మ దుఃఖంతో వెళ్ళి వెళ్ళి పడుతూనే అడిగింది!

"ఎవరో కాదమ్మా. ఆయనే.. ఆయనేనమ్మా... నన్ను..."

"ఏంబటి నువ్వు మాట్లాడుతోంది. నీకు ఏచ్చి గాని పట్టిందా?" సామిచేవమ్మ గొంతులో కోపం కట్టులు త్రొంచుకుంది. రామనాథం నిటారుగా నిలబడ్డాడు.

"ఏచ్చి పట్టడం ఏమిటి? అవును. నన్ను ఆయనే.. నా భర్తే... నా ఇష్టం లేకుండా... నా ఆరోగ్యం మాట వినకుండా. తన పురుష బలంతో... పశువులా.."

"అదేంబటి తల్లీ! భర్త భార్యతో కోరిక తీర్చుకోవడం తప్పెలా అవుతుందమ్మా?"

"తప్పు కాదామ్మా! అడదానికీ ఓ ఇష్టం ఉండదా?"

విభిన్నాభిప్రాయాలు

సొంత అభిప్రాయం ఉందా? ఎప్పుడు మగవాడు కోరితే అప్పుడు మరబొమ్మలా కోరిక తీర్చడమేనా? తనకు అయిష్ట మయినా... అనారోగ్య మయినా అంతేనామా! భర్త అనే హక్కుతో, భార్యని బలవంతంగా... నిస్సహాయురాలి చేసి... నిర్లక్ష్యంగా... నిస్సంకోచంగా... ఏ(ఎటమ్) అది? దాన్ని ఏమంటారు? నాకూ ఆలోచించే మెదడు ఉంది. ఆ మెదడు నాకో వ్యక్తిత్వాన్నిచ్చింది... ఆ వ్యక్తిత్వం నాకో అభిమానాన్ని అలవర్చింది. ఆ అభిమానం దారుణంగా నా భర్త వల్ల... రేపే చెయ్య బడింది. అందుకో నమ్మా నేను పుట్టింటికి వచ్చేశాను..."

సోమిదేవమ్మకు నోట మాట రాలేదు... ఆమెకు నవ్వాలో, ఏదవాలో తెలియలేదు... కూతురు మాటలు కొత్తగా వింతగా ఉన్నాయి... "భార్యకు ఇష్టంలేనప్పుడు భర్త ఆమెను తాకకూడదా...! ఇది సాధ్యమేనా...? మగవాడి నీడలో అణగి... లొంగి బ్రతకడమే తనకు తెలుసు... తరతరాలుగా స్త్రీ జాతి అనుభవిస్తున్నది అదేకదూ...! ఇదేమిటి ఈ పిల్ల ఇలా ఆలోచిస్తోంది... ఇది విపరీతం కాదూ..." సోమిదేవమ్మ ఆలోచనలు ఒక కొలిక్కి రాలేక పోతున్నాయి...!

రామనాథం తణుపులు తెరుచుకుని లోపలకు వచ్చాడు... సంయుక్త దగ్గరగా వచ్చి తలమీద చేయివేశారు... కూతుర్ని ఆలా చూసుకుంటూ ఉంటే ఏదో గర్వంగా ఉంది రామనాథానికి...!

ఈనాటి ఆడపిల్ల ఎంత ఎదిగింది...? తనదైన వ్యక్తిత్వం నిలబెట్టుకోవడంలో... స్వేచ్ఛను కోరుకోవడంలో ఎంత సంచలనంగా, చైతన్యవంతంగా ఆలోచిస్తోంది... "సస్త్రీ స్వాతంత్ర్యం" అన్న నాటి స్త్రీ కాలం నుంచి... నా ఇష్టం లేనిదే నన్ను తాకవద్దనే నేటితరం యువతివరకూ స్త్రీ స్వేచ్ఛాపథంలో... ఎంత నిరసన...? ఎంత ఘర్షణ...? ఎన్ని ముళ్ళు...? ఎన్ని రాళ్ళు...? ఎన్ని కడగళ్ళు...? స్త్రీని విలాస వస్తువుగానే పరిగణించే పురుషుని దృక్పథంలో సంయుక్త నిరసన ఎంతవరకూ నిలబడుతుంది...? భార్యభర్తల దాంపత్య క్షీననం బహు సున్నితమైనది... నాలుగు గోడల మధ్య... తమకు మాత్రమే పరిమితమయిన, పరస్పర పరిమళ అవగాహన అది... ఒకరి ఇష్టాన్ని ఒకరు భరించాలి... ఒకరి కష్టాన్ని మరొకరు అర్థం చేసుకోవాలి... ఇది ఇద్దరి "సంయుక్త సమస్య"... దీనికి పరిష్కారం...? అల్లుడు శేషగిరికి ఏం చెప్పాలి...? అతని అహంను ఎలా తప్పిపరచాలి...? సంయుక్తకు ఎలా నచ్చ చెప్పాలి...? ఆమె అభిమానాన్ని ఎలా రక్షించాలి.. ఎలా...?"

రామనాథం ఆలోచిస్తూనే ఉన్నాడు...!

మనిషికి బాహ్యోపయోగాలైన కాలు, నేతులు, కన్ను, ముక్కు, మున్నగు వాటిలో భేదం లేకపోయినా అంతరించి యాల్సిన మనస్సు, బుద్ధి, మున్నగు వాటిలో భేదం ఉంటుంది. అభిరుచులు వేరువేరుగా ఉంటాయి. ఒకరికి తీపి యిష్టమైతే మరొకరికి పులుపు ఇష్టం. ఇలాగే అభిప్రాయాలూ విభిన్నంగా ఉంటాయి. కొన్నిటి వట్ట "ఎవరి అభిప్రాయం వారిది. దానితో మనకు పని లేదు" అని అనిపించినా, కొన్ని సందర్భాలలో అవి ప్రరస్పర నిరుద్ధాలయి తీవ్ర రూపం దాల్చి అపాయాలకు దారి తీస్తాయి.

అభిప్రాయ భేదాలు తీవ్రములైతే పట్టుదలలు ఎక్కువయి, ఎదుటి వారిని పడగొట్టవలసిన సందర్భాన్ని పెంచుతాయి. అందువల్ల ద్వేషం కలుగుతుంది.

వ్యక్తిగతాలయిన అభిప్రాయాలు దేశ పురోగతికి, ఇన సామాన్య క్షమానికి భంగం కలిగించేవిగా ఉండదు. అట్టి విషయాలలో పట్టుదలను మాని సమైక్యంగా కృషి చేయడం సహృదయుల లక్షణం. ఉదా రాజయాలు లేని కారణం వల్లనే కొందరు వ్యక్తుల మూలంగా దేశ క్షమానికి భంగం

కలుగుతూ ఉంటుంది. అట్టి వ్యక్తుల ప్రబోధం వల్ల మంచి చెడ్డ లెరుగని జనుల మూకలు నమ్మేలు చెయ్యడం ఉమ్మడి సంపదలయిన భవనాలకూ, వాహనాలకూ నిప్పుంటించి వానిని దగ్ధం చేయడం, హింసలకు పాలుకావడం జరుగు తున్నది. ఆ సంపదలో తమకు కూడా భాగం ఉన్నదనే సంగతి వారు విస్మరిస్తారు. దానికి వారి ఉద్రేకమే ప్రధాన కారణం. అందులో స్వార్థానికి స్థానం ఉండ కూడదు. దేశ సమైక్యతకు భంగం కలగని పద్ధతిలో ఉండాలి.

ప్రతి వక్తాలు కొన్ని సందర్భాలలో ప్రభుత్వ ప్రతిపాదనలను విమర్శిస్తూ ఉన్నా, ప్రజా క్షమానికి సంబంధించిన వాటితోనూ, దేశ సమైక్యతా కృషితోనూ సహకరిస్తున్న సంగతి అందరూ ఎరిగినదే!

అభ్యుదయ మార్గాల ఆలోచనలలో కూడా అందరి అభిప్రాయాలూ ఒక్క మార్పిడిగా ఉండక పోవచ్చు. బాగా ఆలోచించి, భేదం లేకుండా ఒక నిర్ణయం తీసుకోవడం సహృదయుల లక్షణం.

- బులుసు వేంకట రమణయ్య